

Høring av verneplan for skog
Forslag til utvidelse av Mælslia naturreservat
i Tinn kommune

Noe dødved i relativt ensjiktet furuskog i lisida

Foto: Sigve Reiso, BioFokus

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Februar 2021

Innhold

side

1. Bakgrunn.....	3
2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.....	3
3. Hjemmelsgrunnlag.....	3
4. Saksgang.....	4
5. Verneplanens omfang.....	6
6. Faktaark	7
7. Forslag til verneforskrift	10
Vedlegg: Vernekart	

1. Bakgrunn

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sender på høring forslag om utvidet vern av Mælslia naturreservat i Tinn kommune. I oppstartsfasen ble det brukt navnet Miland på området.

Bakgrunnen for verneforslaget er tilbud fra private grunneiere om frivillig vern av skog, samt at Statskog hadde satt et område her i prosess. I tillegg har Miljødirektoratet en eiendom her som det var naturlig å ta med. Det er gjennomført naturfaglige registreringer i området som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Jf. kapittel 6 med nærmere beskrivelse av området.

Forhandlinger om erstatningsoppgjør og avtale om pris på det tilbudte området vil gå parallelt med verneprosessen fram til tilråding.

2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Evaluering av skogvernet i Norge*», NINA rapport 54/2002 og «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne fylkesmennene tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Fylkesmannen forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Fylkesmannen forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punkta vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

3. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfoldloven er det gitt hjemmel for oppretting av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat, som er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven, jf. § 37, vil bli brukt for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om opprettelse av naturreservat blir gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfoldloven, som lyder slik:

” Som naturreservat kan vernes områder som

a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,

b) representerer en bestemt type natur,

c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,

d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller

e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsl. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

4. Saksgang

MELDINGSFASEN

Formell oppstart på verneplanarbeidet ble meldt 11. juni 2020. Det kom inn følgende merknader:

Norges Orienteringsforbund (e-post 11.06.2020) uttaler følgende:

«Norsk Orientering vil gjerne gjøre Fylkesmannen oppmerksom på Norsk Friluftsliv sitt brev til Miljødirektoratet «FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER», vedlagt.

Inntil verneprosessen og forskriftsmalen er justert i henhold til våre anbefalinger, ber Norsk Orientering om at alle verneprosesser stoppes».

Vedlagt uttalelsen er kopi av et brev fra Norsk Friluftsliv til Miljødirektoratet datert 22.04.2020.

Riksantikvaren (e-post av 12.06.2020) viser til kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen og behandler derfor ikke saka.

Språkrådet (brev av 29.06.2020) uttaler følgende:

«Det går ikkje fram av saksdokumenta om det utvida området framleis skal heite Mælslia naturreservat, eller om namnet Miland skal nyttast. Vi har ingen merknader til skrivemåten av namnet Miland, men ber om at det i den lokale og sentrale høyringa kjem tydeleg fram kva som skal vere namn på det utvida naturreservatet».

Bane NOR (brev av 09.07.2020) uttaler at planområdet ikke berører jernbanens interesser, og de har derfor ingen merknader til planarbeidet.

Landbruksdirektoratet (brev av 17.07.2020) uttaler følgende:

«Som instans for høyringa av forslag til oppretting av nye naturreservat, ønsker vi å gi nokre generelle innspel til verneprosessen.

Grundig beskriving av området

Av høyringsdokumenta må det komme tydeleg fram om og i tilfelle korleis det aktuelle området blir nytta til landbruksformål. Dersom det er landbruksinteresser i området som ikkje blir tatt omsyn til i utkast til forskrift, ber vi om at det blir grunngjeve i

høyringsdokumenta. Typiske landbruksinteresser kan vere (lista er ikkje uttømmande):

- o Skogsbilveg som er naudsynt for skogbruk på tilgrensande areal*
- o Traktorveg i samband med jordbruk*
- o Støl/seterområde*
- o Beite*
- o Reindrift*

Utforming av forskrift

Dersom det går vegar/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Fylkesmannen vurdere om det kan bli gitt føresegn om merking, rydding og vedlikehald av desse. Det bør bli lagt til rette for drift og vedlikehald av eventuelle støl-/seterområde og bli opna for andre tekniske tiltak som bidreg til ein landbruksmessig utnytting av området. Dersom slike tiltak ikkje er ønskeleg innanfor verneområdet, må det bli gitt ei fagleg grunngjeving for dette i høyringsdokumenta.

Beite vil vere aktuelt i mange område som blir foreslått verna som naturreservat. Det bør difor bli vurdert om forskrifta kan opne for dette. Viss ikkje, må det bli gjort greie for kvifor i høyringsdokumenta. Dersom det blir opna for beiting i området bør det også bli utarbeida føresegn for utsetting av saltsteinar og oppføring/vedlikehald av gjerde og sankekkeer.

For alle tiltaka over må det bli vurdert om det kan bli gitt føresegn om motorferdsel i samband med tiltaka. Det bør bli gitt generelt unntak frå føresegna om ferdsel i samband med uttransportering av sjuke og skadde bufe.

Vi går ut frå at Fylkesmannen sin landbruks- og reindrifsfaglige kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også vere nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltninga i arbeidet.»

NVE (brev av 22.07.2020) uttaler at det ikke er noen konflikt med kraftlinjer i området og uttaler ellers følgende:

«I områdene Miland, Dalåsen, Myklestul, Lynglifjellet og Raudgjuv er det konflikt med kraftlinjer. Ellers er det ikke noen kjente konflikter i forhold til våre andre interesseområder. Tabellen under viser eventuelle konflikter med foreslåtte verneområder og områdekonsesjonærer. 22 kV kraftlinje tilhørende Tinn Energi AS grenser til området.

I områdene med konflikt med kraftlinjer forutsetter vi at standard bestemmelser om kraftlinjer blir tatt med i forskriften. I de tilfellene der et foreslått verneområde grenser til ryddegaten for kraftlinjen bør det vurderes å ta inn følgende bestemmelse: «Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet». Dette er for å ta høyde for at noe av vedlikeholdet med kraftlinjen vil kunne skje inne i verneområdet, for eksempel linjerydding.

Vi støtter også Statnett SF sin uttalelse til verneforslaget om Lynglifjellet hvor det bes om generelt unntak fra vernebestemmelsene om motorisert ferdsel dersom de konkrete traseene blir inntegnet på vernekartet.

NVE har generelt ikke kjennskap til nettselskapenes planer for distribusjonsnett, og vi forutsetter at områdekonsesjonær kommenterer eventuelle konflikter med egne anlegg og planer. Etter det vi kan

se er ikke områdekonsesjonærene Vest-Telemark Kraftlag AS og Midt-Telemark Energi AS med på høringslisten, og vi ber om at de får anledning til å uttale seg».

NJFF Telemark (brev av 22.07.2020) uttaler følgende:

«Så lenge de fremtidige verneforskriftene for områdene ivaretar NJFF Telemark sine interesser, på linje med tidligere verneforskrifter, har vi ingen innvendinger mot oppstart av verneprosessene.»

Direktoratet for mineralforvaltning (brev av 22.07.2020) uttaler bl.a.følgende:

«For verneområda Miland, Myklestul, Lynglifjellet (Ånevatn), Korseikåsen, Skitnebuffjellet, Murtetjern, Bolkesjø, Barlinddalen og Heddedalane naturreservat kan vi ikkje sjå at den foreslegne planen kan få følgjer for registrerte førekomstar av mineralske ressursar, bergrettar eller masseuttak i drift. Vi har difor ingen merknadar til varsla verneplanarbeid for desse områda:»

Hans Torsvik Ørnes (e-post av 28.06.2020) påpeker følgende:

«I kartutsnittet som viser de nye foreslåtte områdene for vern, er det inkludert et stykke på vår eiendom (108/2) som ligger rett under eksisterende reservat. Dette stykket er ikke koblet sammen med de nye foreslåtte områdene. Det er trekantet og befinner seg på kartets østside. Vi ønsker ikke å tilby dette arealet til frivillig vern.

Ut fra lista med mottakere, ser det også ut som om det mangler to grunneiere – Gro og Dag Torjussen (eiendom 108-17) og Knut Solheim (110-1). Disse vil bli berørt i arealet som ligger over Sanden og Nedre Sanden i kartutsnittet».

Tinn kommune, v/enhetsleder for plan, landbruk og miljøvern (e-post 12.06.2020; Dagfinn Jaren) uttaler følgende:

«..de bør sende saka på høyring til Hovin Skogeigarlag også».

STATSFORVALTERENS KOMMENTARER TIL DE INNKOMNE MERKNADENE

Når det gjelder uttalelsen fra Norges Orienteringsforbund så vises det til et brev fra Norsk Friluftsliv som er sendt til Miljødirektoratet. Vi overlater til Miljødirektoratet å behandle saken videre.

Når det gjelder forslaget fra Språkrådet så forslår vi en videreføring av navnet Mælslia på utvidet naturreservat.

Når det gjelder uttalelsen fra Landbruksdirektoratet, så vil vi bemerke at området som foreslås vernet ikke har støl/seterområder, men skulle det være aktuelt med beitedyr her er det tatt høyde for det i verneforskriften, jf. § 4e og f, § 6a, 7d, g og i.

Når det gjelder uttalelsen fra NVE, så er standard bestemmelser om kraftlinjer med i forskriften, samt innspillet om «i og inntil verneområdet».

Vi har tatt ut et mindre areal på eiendommen til Hans Torsvik Ørnes, i tråd med grunneiers ønske. Ørnes viser til at det mangler to grunneiere i adresselista. Eiendommene med gbnr. 108/17 og 110/1 ligger utenfor tilbudt areal.

VIDERE SAKSBEHANDLING

Verneforslaget med områdebeskrivelser, kart over verneområdet og forslag til verneforskrift sendes nå på en felles sentral og lokal høring med frist **14. april 2021**. Formålet med høringa er å få fram opplysninger om interesser som kan bli berørt av den planlagte fredninga.

Etter høring vil Statsforvalteren oppsummere høringa, kommentere eventuelle uttalelser og utarbeide en tilråding om vern til Miljødirektoratet. Direktoratet vil deretter lage innstilling til Klima- og miljødepartementet (KLD) og vedtak om fredning blir gjort ved kgl.res. av Kongen i statsråd.

5. Verneplanens omfang

Navn	Gnr./bnr.	Kommune	Areal i daa anslag	Verneverdi
Mælslia naturreservat	107/4, 107/5, 108/1, 108/2 , 108/5, 109/1 , 109/4, 109/7, 109/8, 110/4, 110/5, 111/1 , 111/2 , 111/3 , 114/1 , 114/4 , 115/2 , 115/3	Tinn	4277 (totalareal)	Nasjonalt (***)

Uthevede gnr/bnr. er eiendommer som representerer utvidelsen i denne høringen, mens de andre utgjør eiendommer som tidligere er vernet, seinest ved utvidelsen av Mælslia NR i 2018.

6. Faktaark for utvidelsesområdet

LOKALITET: **Mælslia**
KOMMUNE: **Tinn**
FYLKE: **Vestfold og Telemark**
VERNEKATEGORI: **Naturreservat**
AREAL: **2206 daa**
HØYDE OVER HAVET: **219-835 m o.h.**
BERØRTE EIENDOMMER: **Gnr./bnr. 108/2, 109/1, 111/1, 111/2, 111/3, 114/1, 114/4, 115/2, 115/3**

OMRÅDEBESKRIVELSE

Området ligger i de sørvendte lisdene rett nord for Miland og grenser inntil Mælslia naturreservat i Tinn kommune. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone og berggrunnen består av metarhyolitt og metamorf tuff. Store deler av arealet er dekket av et tykt usortert morenedekke, der partikkelstørrelsen varierer en del men finkornet salt og silt dominerer.

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

Kombinasjon av sørvendt soleksponert helling og tykk veldrenert morenejord, gir dominans av tørre vegetasjonstyper. På løsmassene står furuskog på en tørr til vekselfuktig mosaikk av lav- og lågurtfuruskog. Noe lågurtgranskog står lokalt på friskere mark. Boreale løvtrær inngår som oppslag på hogsflater (bjørk og osp). Feltsjiktet er ofte vegetasjonsmessig dårlig utviklet med store areal med rent barstrødekke. Spredt står mer eller mindre mineralkrevende planer som vårerteknapp, nattfiol, kratfiol, kantkonvall, skogsalat, breiflangre, smørbukk, fingerstarr, liljekonvall og vaniljerot. Floraen tyder på baserike forhold og store deler av arealet er definert som kalkskog av typen mineralrik furuskog. Lengst øst finnes mer grunnlendt kalkskog av klassisk utforming. På tykkere morenejord nederst i lia dominerer gran, med stort innslag av osp, gråor og hasselkratt.

Området er gjennomgående hardt påvirket av skogbruk, både av eldre- og nyere dato. Brorparten av arealer er dominert av jevnaldret og ensjiktet furuskog i sen optimalfase. Dominerende aldersklasser er 80-130 år, med enkelte spredte trær på 200-220 år. Flere av disse er grove med dimensjoner på over 50 cm i brysthøyde.

Gadd er nærmest fraværende og liggende død ved finnes kun spredt. Kontinuiteten er svak med dominans av ferske læger ofte etter ras og vind. Stedvis, på areal med spor av brann, inngår sene løvsuksesjoner av osp med mye død ved med bedre kontinuitet. Store yngre løvsuksesjoner finnes også som oppslag på flere store hogstflater sentralt og nederst i lisida.

VERNEINTERESSER

I dette avsnittet er blant annet såkalte «rødlista» arter omtalt. Det er arter som er sjeldne og som er gitt ulik status etter hvor stor fare det er for utrydding. Status er henta fra Rødlista 2015 fra Artsdatabanken. RE = regionalt utdødd, EN = Direkte truet, VU = sårbar, NT = nær truet, der «sårbar» er mer sjelden enn «nær truet».

Det er påvist et knippe rødlistede vedboende sopp, alle i kategorien nær truet (NT); brun hvitkjuke *Antrodia albobrunnea*, ospehvitkjuke *Antrodia pulvinascens*, furuplett *Chaetoderma luna*, rosenkjuke *Fomitopsis rosea*, taigapiggskinn *Odonticium romellii*, svartsonekjuge *Phellinus nigrolimitatus*, *Sistotrema alboluteum* og *Skeletocutis kuehneri*.

Mangfoldet knyttet til død ved av løv er bedre, med enkelte høyt rødlistede arter som piggskorpe *Dentipellis fragilis* (VU) og lys hårkjuge *Coriolopsis trogii* (EN). I tillegg til flere nærings- og varmekrevende karplanter har områdets mineralrike grunn et svært godt potensial for en rekke krevende markboende kalksopper, insekter og fugl. Det er innenfor området registrert gråspett *Picus canus* (NT).

Området oppfyller flere kriterier påpekt i mangelanalysen for skogvern (Framstad et. al 2017). Av de generelle manglende oppfyller området manglene «rike skogtyper» og «lavereliggende skog» på store deler av arealet. Av regionale mangler oppfyller store deler av arealet naturtypene «rik lågurtskog» og «boreal løvskog». Utvidelsen er isolert sett vurdert til sterk regionalt verneverdig (**(*)). Positivt er store areal med rik flora og forekomsten av produktiv, virkesrik lavlandsfuruskog og dødvedrike ospesuksesjoner. Sammen med Mælslia naturreservat, dannes et stort, variert og rikt gammelskogsområde med nasjonal verneverdi (***)

FORMÅL

Formålet med naturreservatet er å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av store og artsrike områder med gammel skog på kalkrikt grunnfjell.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi som referanseområde for urterik barskog med betydelig innslag av død ved og mosaikkpreget blandingskog i mellomboreal og boreal sone. Området har forekomst av flere sjeldne og trua arter av lav og vedboende sopp.

ANDRE INTERESSER

Ikke kjent.

TEKNISKE INNGREP

Ikke kjent.

PLANSTATUS

Arealet er avsatt til LNF-område i kommuneplanens arealdel.

MERKNADER

Ingen spesielle.

SKOGBRUKSOPPLYSNINGER

Tabellen under viser tilbudt areal, produktivt areal (dekar), tilvekst og stående volum på de aktuelle eiendommene som inngår i utvidelsen.

Gnr/bnr	Totalareal daa	Produktivt areal i daa				Annet areal i daa				Tilvekst m3	Volum m3
		H	M	L	Sum	Myr	Vann	Imp.	Annet		
108/2	46		41	4	45			1		0,38	1223
109/1	141	41	75	19	135			6		0,38	2117
111/1	69	6	63		69					0,42	1813
111/3	87	13	69		82			5		0,47	2447
115/2	105		95	6	101			4		0,47	3810
115/3	117		107	5	112			4	1	0,36	2942
Sum	565	60	450	34	544	0	0	20	1	2,48	14352

*Dataene er levert av AT Skog og er kun oppgitt for privateid skog.

LITTERATUR

Rapport: *Naturfaglig registrering av Miland, Statskog 2007, BioFokus*,
http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Statskog2007_Miland.pdf

7. Forslag til verneforskrift

Forslag til verneforskrift er en endring av eksisterende verneforskrift for Mælslia naturreservat. Endringer som er tatt inn er endret areal, gnr/bnr., samt bestemmelser om vedlikehold og bruk av veier og hevd av kulturlandskap.

KOMMENTARER TIL ENKELTE AV BESTEMMELSENE

Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

Definisjon på større arrangement er om lag 30 deltakere. Er det flere deltakere må det søkes om dispensasjon, og da kan forvaltningsmyndigheten vurdere dette i henhold til § 7 pkt. f.

Merking og vedlikehold av eksisterende stier

Jf. § 4 d. Enkel rydding av kvist og fjerning av greiner og nedfall i stiene kan gjøres uten søknad. Vindfall som måtte bli liggende over stier kan kappes og legges til side, normalt vil dette bli gjort av grunneier eller oppsyn. Stiene er avmerket på vernekartet.

Motorferdsel

Motorferdsel er forbudt etter § 5 a, bortsett fra på bilvei. Det er noen generelle unntak i § 6 og det kan gis dispensasjon etter søknad etter bestemmelsene i § 7. Løyver kan gis for flere år, vanligvis opp til fem år. I tillegg gjelder lov om motorferdsel i utmark, det vil si at kommunen og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på vanlig måte.

Bruk av sykkel, hest og kjerre og ridning

Frilufsloven åpner for ridning, bruk av hest og kjerre og sykling på veger og stier i utmark. I høringsforslaget vil vi følge frilufslovens bestemmelser. Jf. bestemmelsen i § 5 b.

Beiting

Det er ukjent om det går beitedyr i området i dag, men det er i forslaget til forskrift tillatt med beiting og utsetting av saltsteiner jf. § 4 d og e. Det kan gis tillatelse for oppsetting og vedlikehold av gjerder for beiting etter § 7 f.

Forslag til vernekart

Det er foreløpig ikke lagt inn bygninger i forslaget til vernekart. Dersom det finnes bygninger kan det legges inn i vernekartet i samråd med grunneier i etterkant av høringen. Det samme gjelder for manglende veier og stier, eller andre anlegg og innretninger.

Vedlegg 1

Forslag til forskrift for Mælslia naturreservat, Tinn kommune, Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1.(formål)

Formålet med naturreservatet er å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av store og artsrike områder med gammel skog på kalkrikt grunnfjell.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi som referanseområde for urterik barskog med betydelig innslag av død ved og mosaikkpreget blandingskog i mellomboreal og boreal sone. Området har forekomst av flere sjeldne arter av lav og vedboende sopp.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2.(geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Tinn kommune: 107/4, 107/5, 108/1, 108/2, 108/5, 109/1, 109/4, 109/7, 109/8, 110/1, 110/4, 110/5, 111/1, 111/2, 111/3, 114/1, 114/4, 115/2, 115/3.

Naturreservatet dekker et totalareal på 4277 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Tinn kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima og miljødepartementet.

§ 3.(vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4.(generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltsteiner.
- f) Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- g) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- h) Vedlikehold av eksisterende stier, traktorveier og bilvei, samt andre anlegg og innretninger, i samsvar med tilstanden på vernetidspunktet.
- i) Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.
- j) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet.

§ 5.(regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling, bruk av hest og kjerre samt ridning er forbudt utenom eksisterende stier, traktorveier og bilvei.

§ 6.(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingskjøring.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt storvilt med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Motorferdsel på bilvei avmerka i vernekartet.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7.(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Merking av eksisterende stier og traktorveier.
- b) Hogst av etablerte plantefelt.

- c) Avgrenset bruk av reservatet som angitt i § 3 d.
- d) Uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett terrengkjørende beltekjøretøy.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- f) Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- g) Istandsetting og vedlikehold av kulturminner.
- h) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- i) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.
- j) Holde kulturlandskapet i nærheten av eksisterende bebyggelse i hevd.
- k) Istandsetting av eksisterende bygninger ved brann eller naturskade.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e, h og § 7 b, e, f, g og k.

§ 8.(generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9.(skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10.(forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11.(forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12.(ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift av 7. desember 2018, FOR-2018-12-07-1832.

Vernekart følger med som eget vedlegg.